

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över promemorian Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän

(Ert dnr Fi2025/00707)

Revisorsinspektionen har genom en remiss den 21 mars 2025 beretts tillfälle att lämna synpunkter på den ovan rubricerade promemorian. Revisorsinspektionen tillstyrker i huvudsak förslaget men har, utifrån de intressen som myndigheten har att företräda, följande synpunkter.

1.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän

Revisorsinspektionen konstaterar att 9 c, 9 d, 9 e, 9 k och 9 p §§ i förslaget regelmässigt hänvisar till artiklar i rättsakter från EU. I avsnitt 7 *Hänvisningar till EU-rättsakter* i promemorian anges att hänvisningar till förordningar i förslagen gjorts dynamiska och hänvisningar till direktiv statiska. Inspektionen förordar emellertid att bestämmelser som anger krav och definitioner, som enskilda svenska verksamhetsutövare och andra personer behöver förhålla sig till, och som inte finns i förordningar skrivs ut i den svenska lagtexten. Det bör eftersträvas en så tydlig lagtext som möjligt så att läsaren utan tillgång till andra rättskällor, som inte har direkt effekt, kan förstå och följa svensk rätt.

I tillägg kan nämnas att förslaget till 9 p § anger en hänvisning utan att ange i vilken rättsakt den hänvisade bestämmelsen finns enligt följande.

[...] ska Bolagsverket inte lämna uppgift om identiteten på de personer som avses i artikel 12.4 andra stycket a och b och som med [...]

6.2.2 Behovet av bestämmelser som rör tillgången till registret

I promemorian anges, s. 45 f., att unionsrätten inte bedöms innebära något hinder mot ett elektroniskt utlämnande förutsatt att det kan ske säkert. Det föreslås därför att det i registerlagen bör tas in en bestämmelse som anger att Bolagsverket får lämna ut uppgifter elektroniskt till verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen och utländska motsvarigheter till verksamhetsutövare när de utför åtgärder för kundkännedom, *om det bedöms lämpligt* [Revisorsinspektionens kurs.]. Som motiv till att det behövs en lämplighetsprövning anges att när det gäller elektroniskt utlämnande i form av direktåtkomst kan det förhållandet att det finns sekretess som gäller gentemot företag från andra EES-länder som bedriver verksamhet som innebär att de är skyldiga att följa EU:s penningtvättsregelverk innebära att en sådan åtkomst inte är möjlig och att Bolagsverket därför, i egenskap av personuppgiftsansvarig, har att utifrån EU:s dataskyddsförordning bedöma om elektroniskt utlämnande av uppgifter är lämpligt. Slutligen anges att det finns många olika typer av verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen och utländska motsvarigheter och att det inte kan uteslutas att Bolagsverkets bedömning resulterar i olika ställningstaganden för dem.

Revisorsinspektionen anser att det kan sättas i fråga om det är en lämplig ordning att Bolagsverket ska göra en lämplighetsprövning av utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän till svenska verksamhetsutövare som vidtar åtgärder för kundkännedom.

En svensk verksamhetsutövare ska enligt 3 kap. 8 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) utreda om kunden har en verklig huvudman. En sådan utredning ska åtminstone avse sökning i registret över verkliga huvudmän. Enligt 3 kap. 9 § penningtvättslagen ska en identitetskontroll av den verkliga huvudmannen sedan ske innan affärsförbindelsen etableras eller en enstaka transaktion utförs. Detta gör att det för många verksamhetsutövare finns behov av att kontrollen går relativt snabbt att genomföra eftersom den är helt nödvändig för att verksamhetsutövare ska få ingå en affärsförbindelse. Artikel 11.3 i direktiv (EU) 2024/1640¹ (direktiv 2024/1640) anger att medlemsstaterna ska säkerställa att

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/1640 av den 31 maj 2024 om de mekanismer som medlemsstaterna ska inrätta för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om ändring och upphävande av direktiv (EU) 2015/849

verksamhetsutövare när de vidtar åtgärder för kundkännedom har snabb tillgång till uppgifterna i de sammankopplade centrala register som avses i artikel 10.

Mot denna bakgrund anser Revisorsinspektionen att det skulle vara olyckligt om det ska ske en lämplighetsbedömning som ett ytterligare administrativt moment, med den risk det innebär att utlämnandet tar längre tid. Särskilt med beaktande av att införandet motiveras med att lämpligheten ska prövas mot EU:s dataskyddsförordning. En sådan prövning torde regelmässigt utmynna i bedömningen att det finns en rättslig skyldighet för verksamhetsutövarna att hämta in personuppgifterna, och därmed även en rätt att behandla dem. Frågan om behovet av en lämplighetsbedömning av svenska verksamhetsutövare och förenligheten med EU:s dataskyddsförordning bör enligt Revisorsinspektionens mening behandlas ytterligare under ärendets fortsatta beredning.

6.10 Avgifter

Promemorians bedömning är att det är möjligt att ta ut avgifter för utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän av bland andra verksamhetsutövare och det föreslås att det i förordningen (2017:667) om registrering av verkliga huvudmän (registerförordningen) tas in bestämmelser som innebär att avgiftsuttag från bland annat verksamhetsutövare är möjligt.

Revisorsinspektionen konstaterar att det redan i dag anges i 4 kap. 3 § registerförordningen att Bolagsverket fastställer avgift för prövning av begäran om utlämnande av uppgifter i registret enligt 3 kap. 3 § och om verksamhetsutövares direktåtkomst till registret enligt 3 kap. 5 §. Här anges vidare att avgiften inte får överstiga Bolagsverkets kostnader för åtgärden. I förslaget till ny lydelse av 4 kap. 3 § registerförordningen anges att avgifter ska fastställas för att lämna ut uppgifter ur registret till verksamhetsutövare och personer med berättigat intresse.

Verksamhetsutövare har enligt 3 kap. 8 § penningtvättslagen en skyldighet att begära uppgifter ur registret. Det är dessutom nödvändigt att verksamhetsutövare kan få del av uppgifter ur registret snabbt och effektivt. Mot bakgrund av detta och omständigheten att direktivet 2024/1640 inte anger en skyldighet för medlemsstater att ta ut en avgift utan att det i artikel 11.4 anges att medlemsstaterna får välja att göra uppgifter om verkligt huvudmannaskap i sina centrala register tillgängliga för ansvariga enheter mot betalning av en avgift, förordar Revisorsinspektionen att det övervägs att föreskriva att

verksamhetsutövare som fullgör sin lagstadgade skyldighet att kontrollera verklig huvudman ska vara avgiftsbefriade.

Beslut om detta yttrande har fattats av myndighetschefen Per Johansson i närvaro av chefsjuristen Anders Ahlgren, chefsrevisorn Anna-Karin Brusk Rönqvist samt avdelningsdirektören Lotta Westerberg, som har föredragit ärendet.

Per Johansson

Lotta Westerberg